

2011

ЛЮТИЙ №27

УНІВЕРСИТЕТ

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Ось мудрість природи: зима відступа,
Вже тануть крижини і річка пливе,
І лютий тікає від сонця й тепла,
Берізка на березі березня жде

ІМЕНА СВІТОВОЇ СЛАВИ

ДО ТЕБЕ, УКРАЇНО, СТРУНА МОЯ ПЕРША ОЗВЕТЬСЯ...

Усіма струнами своєї багатогранної творчості геніальна дочка українського народу Лариса Петрівна Косач, відома нам під псевдонімом Леся Українка, торкнулася глядачів і учасників святкового концерту, присвяченого 140-річчю від дня народження. 24 лютого, напередодні знаменної дати, в актовій залі Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника було проведено захід з нагоди дня народження великої Дочки Прометея, титана української літератури, ім'я якої зоріє поряд з геніальними Тарасом Шевченком та Іваном Франком.

Розпочала концерт чудова композиція симфонічного оркестру «Квадро коде», після чого студент Інституту філології Богдан Камець і учениця Микитинецької школи Ольга Литвиняк урочисто піднесли квіти до погруддя великої поетеси.

Першою до слова було запрошено доктора філологічних наук, професора, відомого літературознавця Ольгу Слоновьську, яка коротко окреслила життєвий і творчий шлях Лесі Українки, вдало назвавши його містичним. Ольга Володимирівна за час розповіді намагалася донести до слухачів маловідомі факти дитинства письменниці, зокрема наголошуючи на стосунках з матір'ю, пов'язуючи їх зі справжньою причиною хвороби. Літературознавець звернула увагу на історію написання творів

«Бояриня», «Одержима», наголошуючи, що справжні книги пишуть на жаринах, а не на багатті. Ці твори були недоступні українському читачеві в період бездержав'я. Вони ще й досі потребують ґрунтовного дослідження. Ольга Слоновьська зазначила, що талант

там, де є перешкоди, без них він не існує. Поетеса вдало назвала Ліну Костенко продовжувачкою творчого шляху Лесі Українки. Своє слово з нагоди річниці Лариси Косач доніс до слухачів історик Петро Арсенич, який розповів про маловідомі факти

перебування письменниці на Галичині. За його ініціативою була організована виставка творів славетної поетеси («Бояриня», Львів 1939 р., «Твори Лесі Українки», Львів 1927 р. та ін.), рідкісних фотографій письменниці та її сучасників. На виставці представлено надзвичайно цінне зображення Буркута з автографами Івана Франка, Лесі Українки, Климентія Квітки, родини Стефановичів та ін.

Цікаві штрихи з її біографії розповіли ведучі цього дійства. Під час концерту прозвучали твори Лесі Українки «Стояла я і слухала весну», «Плач Ярославни», «Колискова», «То була тиха ніч», уривок із твору «Лісова пісня» та ін. Виконували їх викладачі та студенти Інституту мистецтв нашого університету. Останнім виступив чоловічий академічний хор Інституту мистецтв з патріотичною піснею «Горнись до тебе, Україно!» під керівництвом Олега Колубаєва.

Завершальним було слово міського голови Михайла Вереса та

проректора з науково-педагогічної та виховної роботи, доцента Ганни Карась, які склали подяку всім, хто долучився до організації та проведення 140 річниці від дня народження Лесі Українки.

Леся Палагіцька

Дорога українському серцю реліквія

Стефанія Стефанович-Литвинович з Івано-Франківська зберігала дорожку реліквію – поштову листівку з видом Бур-

кута й автографи Лесі Українки, І.Франка та інших. Вона, 12-літня дівчина, відпочивала в Буркуті зі своєю мамою Ольгою Стефанович із Коржинських – дружиною священника з Кут Володимира Стефановича, яка на згаданій листівці зробила напис: "Спомин з Буркута 5/8-901" і попросила в усіх, хто там тоді перебував, автографи. На листівці підписалися: "Др. Іван Франко", "Леся Українка", а на звороті – підписи 21 особи.

Хто ж ці люди, які оточували поетесу? На основі вивчення тогочасної літератури, архівних джерел і спогадів Стефанії Стефанович-Литвинович та Михайла Сміха, записаних 1971 р., вдалося встановити життєвий шлях більшості з них (діяльність деяких раніше замовчувалася).

Це – Микола Міхновський, український громадсько-політичний діяч. Народився 1873 р. на Прилуччині. Закінчив Київський університет і працював адвокатом у Харкові. Був одним із організаторів першої на Східній Україні Револьюційної української партії (РУП), а потім Української народної партії, для якої склав "Десять заповідей" та "Програму" (1906), що обстоювала ідею незалежної Української держави. Після 1917 р. належав до партії самостійників. Був організатором українсько-

го національного війська, брав участь у протигетьманському повстанні. Після захоплення України більшовиками Міхновського заарештували. Після звільнення переїжджає на Кубань. Навесні 1924 р. повертається до Києва, де був розстріляний більшовиками, які імітували його самогубство.

Лесь Кульчицький (26.10.1859–21.11.1938) – культурно-громадський діяч. Народився в Коломиї в сім'ї окружного шкільного інспектора. Закінчив Коломийську гімназію і Чернівецький університет. Адвокатську практику проходив у Косові, потім працював у Коломиї, де брав участь майже в усіх українських культурно-громадських організаціях. Він був засновником українського банку "Покутський Союз", філії товариства "Просвіта", редактором українського популярно-наукового тижневика "Поступ", що виходив у Коломиї 1903-1905 рр. Потім працював у Львові, де й помер. Микола Міхновський і Лесь Кульчицький прибули 1 серпня в Буркут разом з І.Франком.

Далі підписалися Богдана Левинська з Чернівців, сестра учителя Т. Кисілевського (17.03.1851–05.05.1936) з Жаб'я Ільців; Теодор Коржинський (суддя із Косова, приятель Марка Черемшини, брат Ольги Стефанович); Євгенія Со-

якого 1894 р. перебував Б. Лепкий); Теофіла Лакустова (завідувач санаторію, сестра Ольги Стефанович); М. Маєвська (полька); Ф. Кобринська (дружина Володимира Кобринського); В. Кобринський (1858–1942) – відомий український лікар і прогресивний громадський діяч. Оглянувши Лесю, він заборонив їй приймати ванни.

Потім розписалися К.В. Квітка (1880-1953), який пізніше став відомим українським музикознавцем і фольклористом; Богусевич – поміщик вірменського походження з Мілієва на Буковині; Теодор Рибак (1874-1926) – учитель у Коломиї, а з 1907 р. – у Львові, Єлизавета Рибак – його дружина, сестра Л. Кульчицького; Стефанія Стефанович-Литвинович (17.01.1890–1980) – дочка Ольги; Теодор Стефанович (1884–1963) – брат Стефанії, працював лісовим інженером (під час навчання у Чернівцях жив деякий час на квартирі в О. Кобилянської); Ірина та Іван Лакусти – гімназисти, діти Теофіли (згодом Ірина вийшла заміж за вчителя і письменника Данила Харов'юка (1883-1916), а Іван став інженером і працював у Чернівцях).

Як бачимо, в Буркуті спілкувалися з Лесею Українкою І.Франко, К. Квітка, родини Коржинських, Стефановичів та її близькі знайомі.

хатка (сестра Коржинського, дружина юриста); М. Ласійчукова (сестра М. Харжевського – композитора, помер 1906); Корчевська (заможна полька); Марія та Ольга Ковблянські (дружина і дочка священника Ковблянського з Ростік, в

Ця листівка – єдине джерело, що свідчить про людей, у колі яких перебувала Леся Українка в Буркуті.

Петро Арсенич

ДЕПОРТАЦІЯ ЕТНІЧНИХ УКРАЇНЦІВ З ПОЛЬЩІ

1944 - 1946 та 1951 роки в оцінці сучасних істориків і громадськості

18 лютого в стінах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася конференція, присвячена депортації етнічних українців з Польщі 1944-1946 та 1951 років у оцінці сучасних істориків і громадськості. Водночас наукова конференція приурочена до 65-ї річниці депортації 1944-1946 років і 60-ї річниці депортації 1951 року етнічних українців з Польщі.

Варто зазначити, що довгий час переселення людей із західних територій України до Польщі та з Польщі на територію УРСР замовчувалося. «Словами та статистикою неможливо передати той біль утрати і тисячі понівечених людських доль. Надіюся, що більше це не повториться. І в суспільстві пануватиме відповідне ставлення до людей, дружба і взаєморозуміння між Сходом і Заходом», – розпочав конференцію ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, член-кореспондент НАНУ, професор Богдан Остафійчук. Територію виселення (територія Республіки Польща) складала українські етнічні землі Лемківщини, Надсяння, Підляшшя та Холмщини, виселення з яких відбувалося відповідно до Угоди між Урядом Української Радянської Соціалістичної Республіки та Польським Комітетом Національного визволення «Про евакуацію українського населення з території Польщі і польських громадян з території УРСР» від 9 вересня 1944 року; території південно-західної частини Турківського району колишньої Дрогобицької області, Ліського повіту (Західна Бойківщина), Мостиського, Медикського, Нижаньковецького, Добромильського районів колишньої Дрогобицької та Львівської областей, виселення з яких відбувалося відповідно до Договору між Союзом Радянських Соціалістич-

них Республік і Польською Республікою «Про радянсько-польський державний кордон» від 16 серпня 1945 року; території Нижньо-Устриківського та частин Хирівського, Стрілківського районів колишньої Дрогобицької області, які були передані Польській Республіці відповідно до Договору між Союзом Радянських Соціалістичних Республік і Польською Республікою «Про обмін ділянками державних територій» від 15 лютого 1951 року та інші акти про переселення.

Досить часто як з радянської, так і з польської сторони застосовувалися знущання та наруга над переселенцями. «Хоча спершу переселення мало добровільний характер, проте з січня до березня 1944-ого воно стало насильницьким. Результати такого переселення були не лише моральні та психологічні, але й економічні, – зазначив проректор з міжнародного співробітництва Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Ігор Цепенда. – Оскільки часу в людей було мало, вони вимушені залишати всі свої

матеріальні здобутки і майно. Нерідко люди та члени їх родин гинули в дорозі». Співорганізаторами конференції стала Івано-Франківська облдержадміністрація та громадські лемківські спільноти. З доповідями виступили проректор університету з міжнародного співробітництва Ігор Цепенда, науковці Володимир Комар, Петро Федорчак, Степан Криницький, Ярослав Мандрик, Дарія Петречко, Олександр Марущенко та Григорій Керниця. У своєму вступному слові заступник голови ОДА Роман Іваницький назвав ганебною угоду між УРСР та Польщею: «Переселенці зазнали нелюдських випробувань, приниження та знущання. Таким було масове виселення того часу».

Насамкінець слухачам показали документальний фільм «Вічний поклик серця», над яким працював журналіст Ярослав Гнесь: «Напевне несправедлива та політика була, котра ділить народи єдиної країни на своїх і чужих. Така доля спіткала етнічних українців у Польщі 1946-1947 рр., їх вигнали на чужину зі своїх споконвічних земель. Польських бойків, лемків та інших розчинили серед народів тодішньої Радянської України. Кинули напризволяще, хоч обіцяли добротне життя серед своїх. Інших, які ховалися в лісах Карпат, зачистила операція "Вісла". Радянська бать-

ківщина вже їх не прийме. Сотні сіл у Beskidach спалили до тла. Бойківська і лемківська спадщина перетворилася на обвуглені бруси, а потім зникла». Актуальність цієї наукової конференції полягає в необхідності вивчення проблем розселення та адаптації 482 тисяч українців, оскільки питання депортації українського населення є невід'ємною, але досі не до кінця вивченою ланкою новітньої світової історії.

Роксолана Пірус,
прес-секретар ректора

НАШІ ОБЕРЕГИ

Незабутні хвилини наспівів розколяди

Актова зала Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Сьогодні тут відбувається студентська розколяда. На стелажах біля входу, неподалік сцени, розвішані різдвяні поштові листівки. Автор розгорнутої виставки — працівник виховного відділу, заслужений працівник культури України, доцент Петро Арсенич. Залу заповнили студенти, викладачі, працівники університету.

На сцену піднявся доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри релігієзнавства і теології філософського факультету Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника о. Святослав Кияк. Він захоплює розповів про сутність святої коляди, її значення в минулі і теперішні часи, вплив на формування та світоглядні орієнтири сучасної молоді. Коляда, за його словами, — це не тільки данина минулому, а, насамперед, глибока народна теологія (гр. theos — бог, logos — поняття, вчення). Жоден народ не може похвалитися такою глибинною народною теологією. Це пісня наших сердець, у якій відбиті основні вікові традиції, віхи від народження Ісуса Христа до наших часів. Окрім суто християнських наповнень, у ній відображені тенденційні зрізи часів та ідеологій, адже коляда не може існувати сама собою, вона — порух людських прагнень і бажань, а тому невідривна від подій і часу, її виконавців.

У нас в Україні вона уві-

брала в себе ще й менталітет народу, його прагнення і віковічні мрії. Прикладом може слугувати коляда під час боротьби нашого народу за свою незалежність у вирі Другої світової війни (воєнки УПА), хоча б коляда 1947 р. І завжди вона була невіддільна від українця, патріота, справжнього християнина. А скільки гонінь і переслідувань зазнала коляда разом з нашими вірними в жорстокі часи так званого воєнничого атеїзму. Отець Святослав ділиться спогадами про той злочасний час, коли дитячий спів світився надією для тих, хто вечеряв за щільно заслоненими вікнами. І вони дочекалися отої вистражданої незалежності, хоча попереду ще потрібно зробити багато, щоб наші сподівання здійснилися.

Далі промовець акцентував на значущості коляди, яка є символом прославлення і гімну незалежності, волі, маніфестації нашого українства; на її педагогічно-виховному впливі, християнсько-моральних засадах, що збагачували, збагачують і будуть збагачувати нові і нові покоління нашого народу.

Голова молодіжної комісії УГКЦ о. Віталій привітав усіх з розколядою, яка є прощанням із Різдвяними святами. Адже цілий рік ми чекаємо на народження Ісуса Христа, а коли приходять ці воістину щасливі і радісні дні, ми прославляємо Сина Божого в колядках, щедрівках, вертепних дійствах. Бо ми так довго чекаємо на Його прихід на землю.

Всі ці дні Він з нами і в кожному з нас. І коли настає прощальна мить, свята закінчуються, то це, звичайно, сумно. Але ми мусимо з християнською гідністю попрощатися з такими улюбленими Різдвяними днями. То ж зараз, у час пригадування Божої Істини, ми повинні гідно відсвяткувати і мати надію на щасливий рік та нову зустріч у наступному році.

Колядуючи «Нова радість стала», на сцену виходять студенти філософського факультету. У виконанні ведучих лунають теплі, зворушливі віршовані побажання: «Мир тобі, українська родино!», «Хай думки і серця всім єднає християнська любов» і т.д.

Розпочинається свято, яке упродовж місяця витає світом, спонукаючи християн до взаєморозуміння, всепрощення, любові, бо ж народився Христос на землі! Закономірно, що на початку нового семестру наші студенти, викладачі, працівники проводжають Різдвяні свята розколядою.

Далі на сцені з'являються знані виконавці нашого університету, а саме: хор філософського факультету (художній керівник Оксана Зварун), студентка Інституту мистецтв Надія Вівчарук, вокальний ансамбль Педагогічного інституту «Гуцулочка» (художній керівник — заслужений працівник культури України, доцент Марія Клепар), факультетський жіночий хор Інституту мистецтв (художній керівник хору — заслужений працівник культури України, кандидат мистецтвознавства Жанна Зваричук), ансамбль бандуристів (художній керівник — професор Віолетта Дутчак).

Наприкінці ведучі запрошують усіх присутніх заколядувати разом. На сцену виходять ансамбль бандуристів і жіночий хор. У їх виконанні звучать три колядки: «Бог ся рождає», «У Вифлемі новина», «Бог предвічний».

Проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, доцент Ганна Карась подякувала всім учасникам цього дійства за чудовий концерт, наголосивши, що жоден народ з такою теплою і пошаною не оспівує свою рідну землю, не прославляє святого Бога, примножує традиції минулого, як це ведеться в нас. І все це прекрасно, заради таких щасливих хвилин варто жити,

працювати, творити, знаючи, що кожен порух, кожен жест, який іде від серця до серця, приносить здобутки в загальну децицю любові, а звідси – порозуміння, єдність, непохитність нації.

Але скажіть, будь ласка, чому в залі є вільні місця? (Йдеться про студентів, які виходили із зали під час концерту, зневажливо ставлячись не тільки до виконавців, присутніх, а й до успадкованих народних традицій, віри, врешті-решт до самих себе). За кожним вільним місцем – порожня душа. Це ті, яким завтра навчати і виховувати, показувати приклад для наслідування. Нам є над чим замислитися, допоки ще не пізно. Бо хіба можна так бездумно замінити ці солодкі хвилини наспівів, що є складовою духовного виховання, на нікчемність випивки і розваг.

Це тільки фрагмент із мовленого Ганною Василівною, але він повчальний для всіх нас, бо є застереженням, нагадуванням: хай кожен вмуровує свою цеглину в загальний підмурок нації, кожен на своєму місці.

Відтак ведуча просить усіх вийти на внутрішнє подвір'я університету, щоб за давнім українським звичаєм спалити дідуха, чиє світло осяє наші душі надією, вірою і любов'ю. Хай Бог допоможе нам дочекатися нових Різдвяних свят.

Потім я підхожу до доцента Петра Арсенича: «Розкажіть, будь ласка, про ці святкові листівки. Чому і коли Ви почали цікавитися ними. Чи є серед них раритетні, у яких виданнях шукати продовження цієї цікавої праці?»

– Звичайно, усі вони мають історичну цінність. У моїй колекції – листівки з творів художників Ярослава Пстрака «Святий вечір», «О, Боже, поведи нас до Вифлеєму»; Осипа Куриласа «Колядники»; Гната Голцуняка, Антона Монастирського та ін.

У 20-30 рр. видавалися твори на цю тематику Святослава Гординського, Оксани Кічури-Кубранович, Юрія Крайківського та ін. У другій половині ХХ століття в Україні і мови не могло бути про Різдвяні листівки. Проте їх видавали на Заході, у США, Канаді, Австралії, несли нам творчість художників М. Анастозієвського, П. Андрухів, В. Мороз, С. Конаш-Конашевського, В. Залуцького та багатьох інших, що були небадьдужі до рідних святинь.

Любомир Кліщ

СХИЛЯЄМО ГОЛОВИ ПЕРЕД ВАМИ, ГЕРОЇ!

Сучасне бачення і співпереживання подвигу молодих патріотів під Крутами

Сьогодні диктує нові умови глобального світосприйняття. Переважна більшість суспільства робить висновок про сьогодні лише з того, що підносять нам

Наша проблема в сприйнятті бою під Крутами полягає в тому, що ми жодним чином не беремо на свої плечі ролі патріотів. Наш патріотизм закінчується відразу за порогом нашої батьківської

медіамонополісти. Проте таке зісуб'єктивоване розуміння стану речей робить дві непоправні леталії людської свідомості. Перша – це відсутність у людей здатності адекватно мислити (не піддаючись усляким віянням), друга полягає в корекції історичної пам'яті.

Цю концепцію можна з легкістю конкретизувати. Якщо б запитали сучасного студента, чи пішов би він захищати свою Батьківщину, ціною власного життя не дозволив її плюндрувати, то значна частина опитаних сказала б, що в нашому високоцивілізованому світі неможлива подія, аналогічна бою під Крутами (так вони скажуть лише тому, що засоромляться своєї низької національної свідомості). Інша частина рецензентів стверджає, що їм байдуже, бо батьки гроші все одно вишлють, тому буде за що погуляти. І тільки дрібка молоді усвідомить у собі справжню мотивацію отих трьохсот загиблих, внутрішньо переконавши своє життєлюбство, погодяться стати на бій з ворогом. Спитаєте з яким?! Та з усяким: духовним, культурним, політичним і, звісно, з озброєним.

хати... Сумно, але так воно є. Для того, щоб хоча зворушити замертвілі душі студентів, Центр студентського дозвілля провів вечір пам'яті «Іх там 300 (було)». Режисер-постановник свята Анна Якимів досягла того, що кожен глядач дійсно отримав іспит власної свідомості

і пам'яті. Значну роль у створенні атмосфери душевної сповіді відіграли учасники заходу. Гадаю, що студенти по-новому побачили Крути і свою можливу участь у тому бою!

Богдан Камець,
студент Інституту філології

ПОРИВ СЕРДЕЦЬ ЄДНАЄ ЮНИХ

ДЕНЬ СВЯТОГО ВАЛЕНТИНА

Ще не так давно над нами пролітали хмари, сиплячи легеньким сніжком і стрілами, що посилають з неба Амури. Ще не так давно дівчата тримали в руках тендітні троянди, які їм подарували (разом зі своїм серцем) сором'язливі кавалери. Здається, на один день світ зупинився, щоб люди озирнулися навкруги і знайшли свою половинку. Та про

«Кохання з першого погляду» за участю Міс та Містерів нашого університету. На сцені веселилися Христина Кирилів (Віце-Міс-2010) та Андрій Яцишин (Містер ПНУ-2010), Роман Семак (Містер глядацьких симпатій-2010) і Оля Грибик (Міс глядацьких симпатій-2009) та пара, вибрана із зали – Назар та Наталя. Жартів-

ремогла пара Назар та Наталя. Усім учасникам було вручено подарунки, а дівчатам – квіти. Не переставала дивувати аудиторія зали, з якої п'ятеро сміливців змагалися на сцені в оригінальних освідченнях для дівчат. Було почуто освідчення «спортсмена», «файного кавалера з Небилова», «метросексуала», «міліціонера».

ливий дует «Хлопці за викликом» засипав пари надзвичайними запитаннями з категорії «найдовші ноги», «найтриваліший поці-

Заворожували співом Ярослав Бурлачук, Ярослав Бибики, Андрій Бойчук, Юлія Хашчевська. Відкривали концерт фіналісти талант-шоу «Студент року» – дует танцюристів Андрій Часовських та Ірина Промінська.

Наприкінці глядачі просто шукали свої щелепи! Та не тому, що їм їх допомогли загубити, просто на сцені виступав оркестр ПЮІ ЛьвДУВС. Подія відбулася за підтримки профкому студентів, Студентського Сенату та виховного відділу Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка.

Як кажуть, було гарно, але мало. Можливо хтось на шоу знайшов свою половинку і міцно вже прикипів серцем, а хтось ще в пошуках, але хто шукає, той завжди знайде.

Ви вже вірите в кохання з першого погляду, чи мені переконувати далі?

Ольга Грибик,
студентка III курсу факультету математики та інформатики

що це я? Про день св. Валентина! 15 лютого в Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаніка відбулася розважальна шоу-програма

лунок» та «ваш ідеал». Згодом була проведена перевірка на пластичність – пари здійснювали танець любові під пісню «Лебеді кохання». На цьому етапі пе-

НАУКОВЦІ ДІЛЯТЬСЯ НОВИМИ ТВОРЧИМИ ЗДОБУТКАМИ

**Підготовка молоді до сімейного життя:
проблеми та перспективи**

27-28 січня в стінах Педагогічного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Підготовка молоді до сімейного життя: проблеми та перспективи», зініційована кафедрою соціальної педагогіки, яку очолює професор Богдан Ковбас

У конференції взяли участь відомі науковці в галузі сімейного виховання, зокрема, Микола Євтух, Галина Лактіонова, Людмила Алексеєнко, Богдан Ковбас, Володимир Костів; працівники обласних та міських соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді Галина Боднар, Леся Дикун; начальник управління в справах молодіжної та гендерної політики виконавчого комітету Івано-Франківської міської ради Володимир Соловійов та інші. У наукових доповідях вчені порушили актуальні питання, а саме: підготовка молоді до сімейного життя, готовність батьків до виконання батьківських ролей та виховання дітей; роль церкви у формуванні сімейних орієнтирів молоді; специфіка соціальної роботи з різними типами сімей.

Незважаючи на такий широкий спектр досліджень у галузі сімейного виховання, статистика є доволі невтішною. За даними прес-служби Міністерства юстиції, кожен третій шлюб в Україні розпадається. Щоб запобігти такій ситуації та змінити погляди молоді на шлюб і сім'ю, обговорювали питання доцільності

введення в шкільну програму, починаючи з 8–9 класів, факультативів «Психологія сім'ї», «Основи сімейного життя» та інших, що дозволять учням старшого

шкільного віку отримати більш системні знання з цієї проблеми і знизити рівень розпаду сімей.

Секційні засідання проводили в Рахівському навчально-консультаційному центрі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Працювало п'ять секцій. І в кожній з них точилися дискусії на-

вколо цієї проблематики. Гості та учасники конференції намагалися вирішити ці питання, дати слушні поради молодим ученим, поділитися своїми здобутками та напрацюваннями в цій галузі науки. Учасники конференції мали можливість відвідати мальовничі куточки Закарпаття, засніжені схили славнозвісного гірськолижного курорту «Буковель», скуштувати національні страви. Не обійшлося і без приємних несподіванок. Надзвичайно милозвучним було виконання пісні на слова Г. Сковороди в супроводі доктора педагогічних наук, професора, завідувача відділу гуманітарної освіти Львівського науково-практичного центру професійно-технічної освіти НАПН України Григорія Васяновича. У цьому і є та глибинна суть української ментальності, котра подарувала науковцям основи української народної педагогіки, а виховне значення слова та поетична і співуча душа українського народу повинні стати запорукою успішного сімейного життя молоді. Колектив кафедри соціальної пе-

дагогіки висловлює щире подяку ректорату, профспілковому комітету і всім учасникам, причетним до проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції.

**Людмила Березовська,
кандидат пед. наук, доцент
кафедри соціальної педагогіки**

До відзначення 140-річчя з дня народження Леся Мартовича

12 лютого виповнилося 140 років з дня народження українського письменника-сатирика, члена «Покутської трійці» Леся Мартовича. З цієї нагоди 11 лютого в Інституті філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Художньо-сміслові координати творчості Леся Мартовича». Конференція збила близько 70 літературознавців, дослідників творчості Леся Мартовича з усієї України. Кількість учасників та широта охоплених дослідницьких проблем засвідчує неабияку зацікавленість у дослідженні творчості письменника.

У роботі конференції взяли участь проректор з наукової роботи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професор Іван Миرونюк, заступник голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації Роман Іваницький, заступник голови Івано-Франківської обласної ради Василь Гладій та голова Городенківської районної ради Богдан Кобилянський.

Важливою складовою пошанування творчості Леся Мартовича стала поява друком перших примірників повного видання творів Леся Мартовича за редакцією докторанта кафедри української літератури Ганни Марчук. Ця книга стане неоціненним джерелом для літературознавців, мовознавців, культурологів та інших фахівців, які займаються дослідженням літератури і творчості Леся Мартовича, надійним підґрунтям для перекладів його творів іншими мовами, для підготовки популярних видань тощо.

Перший том повного видання творів Леся Мартовича підготовлений за оригіналами рукописів, що збереглися в архівних фондах Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України, відділі рукописів бібліотеки Наукового Товариства ім. Т. Шевченка у Львові, у фондах Центрального державного історичного архіву України у Львові та Літературно-меморіального музею Леся Мартовича. Це перше повне наукове видання творів українського класичного автора, здійснене за часів незалежної України.

12 лютого учасники конференції побували на батьківщині Леся Мартовича в селі Торговиця Городенківського району Івано-Франківської області, де взяли участь в урочистих заходах, присвячених 140-річчю від дня народження Леся Мартовича, ознайомилися з оновленою експозицією в Літературно-меморіальному музеї та хаті-садибі письменника.

Наш кор.

Н О В И Н И

17 лютого 2011 року з 15.00 до 17.00 год. у приміщенні Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника проведено загальноміський інформаційний захід «ЯРМАРОК ВАКАНСІЙ» для студентів випускних курсів, які шукають роботу та бажають працевлаштуватися.

Основною метою проведення заходу було інформування учасників про наявність вакансій на підприємствах Івано-Франківська та проведення для них семінарів «Техніка пошуку роботи», «Співбесіда з роботодавцями», «Джерела пошуку вакансій» та «Основні критерії складання резюме». Ярмарок вакансій – одна з найбільш популярних форм масових інформаційних заходів, які проводить Івано-Франківський міський центр зайнятості.

В заході взяли участь представники 12 підприємств і організацій Івано-Франківська (відповідно до пропозицій робочої сили), студенти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, заступник директора Івано-Франківського міського центру зайнятості Оксана Олесевич та заступник відділу взаємодії з роботодавцями Ганна Маслій, голова Молодіжної адміністрації Ганна Крисюк та начальник головного управління у справах сім'ї, молоді та спорту молодіжної адміністрації Андрій Стасюк, голова Студентського Сенату Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника Олексій Горбачевський, представники Івано-Франківського обласного центру зайнятості.

Під час проведення ярмарку роботодавці презентували своє підприємство, надавали студентам, які шукають роботу, розширену інформацію про вакансії, проводили співбесіди з претендентами з метою підбору майбутніх працівників, запрошували на роботу. Організаторами виступили обласний центр зайнятості, молодіжна адміністрація області та сенат Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника.

Історичні постаті Івано-Франківщини

Під такою назвою побачила світ книга, написана у співавторстві доктора хімічних наук, проректора з наукової роботи Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки Івана Миронюка та історика-краєзнавця, кандидата історичних наук, доцента університету, заслуженого працівника культури України Богдана Гаврилів

Чудово ілюстроване культурологічно-енциклопедичне видання містить розповіді про 84 історичні постаті, які народилися і в різні часи жили, творили на Прикарпатті, залишили глибокий слід у житті нашого краю. Автори стверджують, що критерієм підбору матеріалів для укладання книги про історичні постаті Івано-Франківщини стала наявність встановлених на їх честь пам'ятників, пам'ятних дощок, створення музеїв, що засвідчує визнання та пошанування громадськістю заслуг цих людей. Подібного видання, як стверджують науковці, ще не було створено ані на Прикарпатті, ані на теренах усієї Західної України.

У передмові до книги голова Івано-Франківської ОДА Михайло Вишиванюк написав: «...це не просто збірник біографій відомих людей Івано-Франківщини за 800 років, це справжня персоніфікована, як тепер пишуть, «олюднена» історія краю від княжих часів до сьогодення... Тут зібрані матеріали про особистості, які були на вістрі суспільно-політичних та культурно-освітніх процесів у історії краю, що є складовою частиною багатостраждальної історії України». На сторінках книги читач знайде переплетення людських долі, історії і сучасності. Тут постають великі духом, світлі серцем і розумом, глибокі своїми талантами державні діячі, народні месники і твор-

ці його невмирущої слави. Ті, яким за знаком долі належало бути попереду, говорити за всіх, нести незчисленні тягарі, щоб прозрівали інші, жертвувати і помирати за ідею. Тут ті, які покликані творчістю увіковічувати обличчя часу, в якому суцї.

їх іменами уславлене Прикарпаття: король Данило Галицький, легендарна Роксолана, відважний опришок Олекса Довбуш, духовні титани, церковні діячі Андрей Шептицький, Іов Княгиницький, патріарх Володимир Романюк, Провідники ОУН-УПА, Герої України Степан Бандера і Роман Шухевич. Це дослідники та збирачі історико-культурної спадщини краю, письменни-

ки Іван Вагилевич, Михайло Павлик, професори Володимир Грабовецький та Володимир Полек, співці народних дум Василь Стефаник, Лесь Мартович, Ірина Вільде... Це організатори музеїв Михайло Дідишин та Олександр Феданко, меценат Володимир Войцюк та господарник, народний депутат В. Ткачук, художник Василь Касян і композитор Денис Січинський... Їх значно більше ніж 84, стверджують автори-упорядники, тому мають намір продовжувати розпочату працю зі збору матеріалів. А щоб зібрати відомості, які стали основою вже написаної ними книги, як зізнається Богдан Гаврилів, він працював ще зі студентської лави. Щоб читач мав змогу побачити на світлинах родинні обійстя, пам'ятники, раритетні світлини із сімейних альбомів, експонати музеїв, картини художників, старовинні церкви й унікальні іконостаси... з фотоапаратом у пошуках всього цього чимало подорожував Іван Миронюк.

Автори видання подали список уродженців Прикарпаття, які поховані на Личаківському цвинтарі. Цікаві й інші додатки, що містять імена наших краян, лауреатів Національної премії ім. Тараса Шевченка, список бургомістрів і міських голів Станіславова. Книга побачила світ у видавництві «Лілея-НВ».

Марта
Войцехівська-Павлишин

Вони – частинка історії нашого університету

Його любили і поважали студенти. Доброзичливо перешіптувалися, зустрічаючи свого викладача: «Дід Андрій». А він приходив завжди у вишній сорочці в аудиторію, щоб віддати молодим свої знання і досвід, набуті у важ-

більшого авторитету від Кобзаря. Складне життя прожив п. Андрій. У дитинстві Перша світова війна (його батько Петро Лівонович воював у Галичині: Золота Липа, Гнила Липа, Бурштин), а відтак громадянська війна, НЕП...

На фото: А.Загоруйко (у центрі) серед студентів, 1971р.

кі міжвоєнні і післявоєнні часи. А ще знали, що фронтовик Андрій Петрович понад усе любить Тараса Шевченка, Україну і все, що пов'язане з історією рідної землі. Він народився 24 лютого 1911 року в бідній селянській родині на Житомирщині, в Попільнянському районі, в селі, що за давніх часів називалося Матвієвичами, а пізніше переназване в Жидовці. Предок його – Матвій Білик. Його за особливі заслуги нагородили козацьким прізвиськом Загора (Загоруйко). Син, онуки Матвія Загоруйка були славними козаками. На початку 19 ст. в Жидовцях залишилася лише одна сім'я, у складі якої був Лівон – дід Андрія Петровича. Сім'я бідувала. В хаті на стіні висіла картина. З неї сумно дивився Т.Г. Шевченко, а внизу напис «Думи мої, думи мої, лихо мені з вами...» Андрій ще маленьким дізнався про поета і полюбив навік. Ця любов вела його через усе життя, завдала багато біди від чужих людей, які не молилися нашому Богу. Але Андрій Петрович завжди дивився на світ очима Шевченка, думав його думами, мріяв його мріями. Для нього не існувало

Навчався в Сквирському аграрно-економічному технікумі, захоплювався театральним мистецтвом, почав писати вірші; організував літературну групу, до якої залучив Василя Кучера, що в подальшому став відомим українським письменником. Після закінчення технікуму (1931 р.) працював агрономом-економістом у Крижопольському районі Вінницької області. Ця праця не припала до душі, тому швидко перейшов на педагогічну роботу вчителя хімії і біології. Та наступив голод. П. Андрій переїжджає на Кубань, у станцію Ясенка, яка зустріла його багатством риби, кавунів, динь, плакатами «У нас розмовляють лише українською мовою». Йшла українізація Кубані, в якій брав участь учитель Андрій Загоруйко. 1933 року голод торкнувся і Кубані. Азовське море від берегів замерзло, риба зникла. Люди поїли все: кору, полову, голубів, горобців, ворон, з'явилося людоїдство, а вже в березні 1933 року море розмерзлося, пішла риба, прибув рятунок. З дружиною повернулися в Україну, де голод ще продовжував морити людей. Рідне село, яке вже

було назване Жовтневим, стало невпізнаним: бідне, обідране, поріділе, заросле бур'янами, голодне і безнадійне. Лише восени колгоспники почнуть отримувати за денну працю 100 г зерна.

Працював учителем у Лучині (3 роки) та Мохнатці (2 роки). За його участю здійснювалися театральні постановки. По країні котилися репресії. 1938 року вступив у Житомирський інститут на географічний факультет, який закінчив 1940 року. Працював завпедом, директором школи, вчителем української літератури 8-10 класів у Сквирській школі. А 1941 року почалася війна. На другий день Андрію Петровичу доручили формувати батальйон ополченців, яких озброїли польськими гвинтівками без патронів і кожному вручили по дві пляшки протитанкового пального. Не було ні обмундирування, ні практичного навчання. Завдання батальйону – забезпечувати переправу Червоної армії через Дніпро. Був поранений. 3 грудня 1941 року і до кінця блокади Ленінграда знаходився в районі Пулковської обсерваторії, захищаючи місто від ворогів. Пулковські висоти майже безперервно штурмували німці, оборона слабшала, але стояла на смерть. 11 січня 1942 року, відбиваючи психічну атаку німців мізерною обороною, Андрій Петрович змусив їх залагати. Живими залишалось троє солдат. Останній патрон вирішив потратити на себе, щоб не потрапити в полон. Раптом почулося «полундра» – це морські піхотинці прийшли на допомогу. Такий подвиг, на думку товаришів, був вартий золотої зірки «Героя Радянського Союзу», але Андрія Петровича нагородили медаллю «За відвагу». У січні 1943 року блокада Ленінграда була прорвана. Загоруйко, що пробув у блокаді майже 3 роки, з військами Ленінградського фронту перейшов у наступ, бився під Псковом, звільняв Естонію, воював у Латвії, на землях Східної Пруссії, у боях за Кенігсберг. Наприкінці 1944 року він вже під Варшавою, а звідти по території Польщі рухався на Берлін. 1 травня Берлін капітулював і 120-а артилерійська бригада, у складі якої довелось воювати, закінчила свій бойовий шлях.

Працював у Фастові, потім у Луцькому вчительському інституті. Закінчив інститут підвищення кваліфікації при Київському університеті. Здав кандидатський мінімум. Працював над дисертацією, яку захистив, але ВАК не затвердила, бо це був час розвінчання

культу Сталіна, а ще й кандидатська написана українською мовою.

З 25 серпня 1964 р. А. Загоруйко зарахований на посаду старшого викладача історії КПРС з окладом 165 крб. Станіславського державного педінституту. На той час у цьому закладі на кафедрі історії СРСР працювали молоді викладачі Петро Арсенич, Валентин

вести зі складу партійного бюро. Оголосити т. Загоруйку А.П. сувору догану із занесенням у особову справу. За це рішення комуністи парторганізації голосували одноголосно.

тов. Загоруйко А.П. Сказав, що дійсно був чотири вечори разом з Морозом і Арсеничем: "Це моя велика провина, дійсно я читав вірші, але вірші такі, які нічого антирадянського не мають. Я давав відсіч Морозу, про це може свідчити т. Донченко. Я ніколи не поділяв його націоналістичних поглядів, думок. Коли «поетеса» з Луцька на вечорі в Мороза читала свої вірші, то я виходив, бо був дуже п'яний. Прошу накласти на мене стягнення, на яке я заслуговую." ЗАПИТАННЯ: "Що Ви можете сказати про вірші, які читав Загоруйко?" (запитання до т. Прядченка). ВІДПОВІДЬ: "Відомо, що т. Загоруйко читав вірші, а потім зауважив, що їх не друкують, тоді Арсенич порадив йому розповсюджувати їх нелегально".

Андрія Загоруйка 1971 року, повного творчих сил і планів, відправили на пенсію, не дозволивши працювати навіть учителем історії в Лазарівській школі Тернопільської області.

18 вересня 1980 року працівники КДБ увірвалися в оселю Андрія Петровича, перетрусили і перевернули все догори дном, забрали літературні та історичні праці (роман «Дев'ятий вал», багатотомну «Історію України», біля 500 віршів). Цілих два місяці (з 18 вересня по 14 листопада) тягали по кабінетах облвідділу КДБ і, взявши зобов'язання не говорити, не писати, не читати і не співати, відпустили.

З'явилася надія на кращі часи. На жаль, він не дожив до народження незалежної України, хоча цю подію передбачав і з нетерпінням чекав.

Помер Андрій Петрович у пасхальні дні квітня 1988 року. Друзі проводжали його в останню путь пісню «Журавлі». На жаль серед присутніх не було жодного викладача педінституту.

Він мав безліч друзів різного віку, серед них багато молоді, яку вчивлюбити Україну, свою українську мову і українську пісню. Мріяв, що

«і збереться до хати
вся наша родина,
наша слава в світах,
незборима і рідна
свята Україна».

Про Андрія Загоруйка запитуємо в його молодшого ко-

леги по роботі в університеті і друга, якого теж звинуватили в антирадянській націоналістичній діяльності, доц. Петра Арсенича. – Познайомилися ми ще до праці в університеті. Я позичав йому старі видання творів Т. Шевченка, М. Грушевського, І. Крип'якевича та ін. Відтак ми заприятелювали. Він часто нарікав на політику русифікації. Андрій Петрович через мене ближче познайомився з В. Морозом, І. Костинюком, І. Козовиком та іншими однодумцями.

Після арешту В. Мороза (1 вересня 1965 року) Загоруйку оголосили сувору догану із занесенням у особову справу (див. копію протоколу партзборів), а мене та І.Костинюка звільнили з роботи. Але все-таки Андрій Петрович не відмовився від своїх переконань. Коли стало відомо, що серед близьких знайомих він виправдовує діяльність В. Мороза, П. Арсенича та інших, його справу знову розглядали на партійних зборах. Оскільки п. Андрій був пенсійного віку, то рішення тодішньої адміністрації університету закономірне – відправлення на пенсію. Але і перебуваючи на заслуженому відпочинку, ще активніше пропонував свої погляди. Інколи разом із Потапенком, його однодумцем, з'являвся в людних місцях Івано-Франківська, дискусуючи з перехожими, читаючи твори Т. Шевченка, С. Плачинди, Р. Іваничука та власні вірші. Також писав історію України (на основі позичених мною на той час заборонених видань) та спогади про голодомор.

Після обшуку на його квартирі вилучили друковані матеріали, а в грудні 1981 року в мене вдома здійснили обшук, забрали 25 старих видань, деякі так і не повернули.

Кінцево розчарувавшись у політиці КПРС, А. Загоруйко 1986 року здав партквиток.

Подальше життя цього талановитого педагога було «запрограмоване» тогочасною ідеологією, тому не випадкове відправлення на пенсію без права вчителювати.

Але живе пам'ять про Андрія Загоруйка, живі ще колеги-викладачі, студенти і багато тих, хто знав його за життя. Пам'ятаймо і ми. І не тільки про нього, а й про всіх інших, хто за свої переконання і любов до України зазнали гоніння і переслідувань. Мусимо доносити голос істини про них до сучасної молоді. Це наша гідність і обов'язок, громадянська позиція.

Любомир Кліщ

Мороз, Ярослав Мельничук, Василь Мельник. Вони робили перші спроби протистояти штампам соціалістичної догматики, вступали в дискусії з викладачами старшого покоління В. Духнічем, Ю. Патлажаном і І. Васютою (з 1963 р. очолював кафедру історії СРСР і УРСР). Останні (як пристосуванці комуністичного режиму) потурали політиці русифікації і всіляко перешкоджали молодим ставати на захист української культури, мови, порушувати нагальні мовні, національні й суспільно-політичні проблеми.

За поширення «самвидаву» Валентина Мороза 1965 року було заарештовано, а Андрія Петровича покарали по партійній лінії. Друкуємо витяг із засідання парткому Івано-Франківського педінституту від 28.02.1966 року:

Персональна справа комуніста Загоруйка А.П.

В И С Т У П И Л И :

тов. Прядченко В.Ф. Сказав, що партійні збори педагогічного факультету заслухали персональну справу т. Загоруйка А.П., члена КПРС з 1944 року, партквиток №11119207 і постановили:

За втрату політичної пильності, за безпринципне ставлення до проявів націоналізму зняти т. Загоруйка А.П. з посади секретаря факультетського партбюро, ви-

ПЕРША НА ПРИКАРПАТТІ МЕРЕЖЕВА АКАДЕМІЯ CISCO

Сучасний стан розвитку інформаційних технологій вимагає від фахівців у цій області високого рівня професійних знань. Це питання особливо актуальне для нашого університету, навчальні програми якого направлені на підготовку фахівців різних спеціальностей, пов'язаних з інформаційною дисципліною.

Зважаючи на це та з метою поглибленого вивчення комп'ютерних технологій, Прикарпатським університетом ім. В. Стефаника за підтримки ректора, професора Богдана Остафійчука було ухвалено рішення про відкриття першої на Прикарпатті локальної Мережевої академії Cisco. Цьому також посприяла наявна розвинута інфраструктура університету, сучасне обладнання, кваліфікований персонал і зацікавлення студентів найсучаснішими досягненнями світової науки.

Інноваційна навчальна програма в Мережевій Академії Cisco забезпечує отримання необхідних у сфері інтернет-технологій навичок проектування, будівництва і обслуговування мереж, а також включає в себе основи різних операційних систем, безпеки мереж і безпроводних технологій. Засоби електронного навчання представлені великою кількістю інформаційних, інтерактивних фото- та відеоматеріалів.

З лютого 2007 року в локальній Мережевій академії Cisco при університеті розпочато навчання за курсами IT Essentials I (PC Hardware and Software), IT Essentials II (Network Operation System), CCNA1 – CCNA4.

Навчання проводять інженери-програмісти ЦІТ Андрій Анич та Іван Гураль. На сьогодні кафедрою інформаційних технологій проведена інтеграція курсів у навчальну програму університету.

На заняттях у лабораторіях, максимально наближених до реальних умов, студенти мають змогу отримати практичні знання про всі ключові аспекти глобальних інформаційних мереж. Вони набувають необхідного досвіду, самостійно займаючись створенням і побу-

довою локальних та глобальних мереж.

Поєднання новітніх методик викладання дозволяє студентам застосовувати отримані ними теоретичні знання в практичних ситуаціях, що дає змогу підтвердити їх компетентність у подальшій роботі.

За час роботи академії в ній навчалося понад 200 слухачів. З них більше 150 чоловік успішно завершили курси і отримали сертифікати відповідних рівнів. Зараз навчаються студенти 3, 4 та 5 курсів спеціальностей "Інформатика" та "Прикладна математика".

Академія також надає можливість пройти навчальні курси всім студентам та викладачам. Реєстрацію проводять у приміщенні мережевої академії (ауд. 208 адміністративного корпусу). Вартість проходження курсів складає 1200 гривень за 1 курс.

Після завершення навчання за результатами проходження контрольного тестування слухачі отримують сертифікати про закінчення курсу і мають можливість пройти незалежне тестування з метою отримання сертифіката міжнародного зразка.

Директор Мережевої академії Cisco, завідувач кафедри інформаційних технологій, доктор технічних наук Павло Федорук відзначив: «Сертифікати академії відкривають нашим студентам двері престижних підприємств та організацій і дають змогу отримати гідний рівень оплати праці. Діяльність академії дозволяє університету займати передові рубежі в галузі інформаційних технологій і забезпечує імідж закладу, який використовує інноваційні та сучасні методи навчання».

Після завершення курсів мають змогу брати участь у житті спільноти Мережевих академії, яка цього року налічує більше 1000000 слухачів у всьому світі. В її межах постійно проводять безкоштовні лекції та семінари (вебінари) з метою ознайомлення з новітніми розробками в галузі мережевих технологій.

Наш кор.

Перші кроки до успіху

У лютому 2011 року гуртківці, що займаються в нашому університеті, потішили свого керівника та батьків успішними виступами на Всеукраїнських олімпіадах. Честь Івано-Франківської області в олімпіаді з радіоелектроніки, яка проходила в Києві, відстоювала команда, до складу якої входили учень 9-го класу Віталій Табахарнюк (молодша група) та ліцеїст ФТЛ при ІФНТУНГ Тарас Сливка (старша група). Призером став Тарас Сливка, який завоював третє місце. Він теж завоював третє місце у Всеукраїнській олімпіаді з інформаційних технологій (програмування), яка проходила в Тернополі. Своїми перемогами Тарас завдячує Романові Зіновійовичу Ткачуку, Галині Петрівні Двояк, Сергію Михайловичу Дерюзю.

Віталій Табахарнюк, отримавши перемогу на обласній виставці юних винахідників, яка проходила в Прикарпатському університеті ім. Василя Стефаника, відбув до Києва для участі у відповідному конкурсі всеукраїнського рівня. Надіємось на перемогу, оскільки торік він посів другу сходинку в Києві.

Прикарпатський універ-

ситет підписав угоду з Галицьким МНВК про співпрацю на освітнянській ниві. Готуються до наступних перемог школярі Галицького району, які навчаються в гуртку телекомунікації міжшкільного навчального комбінату під керівництвом Романа Сегіна.

Олег Собашко,
ліцеїст ФТЛ при ІФНТУНГ

Психологія. Психологічні науки

1. 88я73
В 54 Вітенко, І. С.
Основи психології. Основи педагогіки [Текст] : навч.- метод. посібник. / Іван Семенович Вітенко, А. С. Борисюк, Т. І. Вітенко. – Чернівці : Книги-XXI, 2009. – 200 с. – 28,00
кільк.прим.: 2 (Рахів. – 1, КХ. – 1)

2. 88.33
Б 43 Белей, М. Д.
Методи психодіагностики: Інструментарій та процедурні особливості [Текст]. / М. Д. Белей, І. М. Гоян. – Ів.-Франківськ : Плай, 2001. – 204 с. – 20,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

3. 88.8
Г 74 Готовність дитини до школи [Текст]/упоряд.: Л.Богуславська, С.Гончаренко, Л.Кондратенко / за заг. ред. С.Максименка, О.Главник. – К. : Главник, 2004. – 112 с. – (Психологічний інструментарій). – 5,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

4. 88.834.023
К 64 Кон, І. С.
Психологія ранньої юності [Текст]: книга для учителя. / Ігорь Семенович Кон. – М. : Просвещение, 1989. – 255 с. – (Психологіческая наука - школе). – 15,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

5. 88
К 26 Карпенко, З. С.
Психотерапевтичний практикум [Текст]: Посібник. Вип. 1. : Класичний психоаналіз. / Зіновія Степанівна. Карпенко. – Ів.-Франківськ : Гостинець, 2004. – 60 с. – 5,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

6. 88я73
П 86 Психологія [Текст]: Підручник / за ред. Ю.Л.Трофімова. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Либідь, 2000. – 558 с. – 25,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

7. 88я73
К 60 Колесніченко, Л. А.
Основи психології та педагогіки [Текст]: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Ліна Аліковна Колесніченко, Л. А. Борисенко. – Рек. МОН. – К. : КНЕУ, 2002. – 157 с. – 10,00
кільк.прим.: 9 (Рахів. – 9)

8. 88.3
П 86 Психодіагностика [Текст] /

упоряд.: Л.Терлецька, О.Главник. – К. : Шкільний світ, 2002. – 112 с. – (Психолог.Бібліотека ; Вип.1.). – 10,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

9. 88я73
П 86 Психологія [Текст]: Підручник / за ред. Ю.Л.Трофімова. – 2-ге вид., стереотип. – К. : Либідь, 2000. – 558 с. – 15,00
кільк.прим.: 2 (Рахів. – 1, КХ. – 1)

10. 88я73
М99 М'ясоїд, П. А.
Загальна психологія [Текст]: Навч. посібник / П. А. М'ясоїд. – 2-е вид., доп. – К. : Вища школа, 2001. – 487 с. – 24,00
кільк.прим.: 7 (ЗагЧЗ. – 1, КХ. – 1, Рахів. – 5)

11. 88я73
Н 50 Немов, Р. С.
Психологія [Текст]: Учебник: в 3 книгах. Книга 1. : Общие основы психологии. / Роберт Семенович. Немов. – 4-е изд. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 688 с. – 25,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

12. 88я73
Н 50 Немов, Р. С.
Психологія [Текст]: учебник: в 3 книгах. Книга 2: Психология образования / Роберт Семенович. Немов. – 3-е изд. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2000. – 608 с. – 25,00
кільк.прим.: 1 (Рахів. – 1)

13. 88.8
У 71 Уроки з психології [Текст] / упоряд. О.Главник. – К. : Шкільний світ, 2002. – 112 с. – (Психолог. Бібліотека.). – 5,00
кільк.прим.: 2 (Рахів. – 1, Філосо. – 1)

14. 88я73
П 86 Психологія [Текст]: Підручник / за ред. Ю.Л.Трофімова. – 6-те вид., стереотип. – К. : Либідь, 2008. – 560 с. – 36,00
кільк.прим.: 13 (Рахів. – 2, КХ. – 11)

15. 88
Д40 Джерела формування та історія утвердження предметної галузі української психології [Текст]: Монографія / Ред. С.В. Бондар, О.Т. Губко, В.Т. Куєвда. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 224 с. – 20,00
кільк.прим.: 2 (КХ. – 1, Філосо. – 1)

16. 88.37

П86 Психологічне дослідження творчого потенціалу особистості [Текст]: Монографія / Ред. В.О. Моляко. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 208 с. – 22,00
кільк.прим.: 2 (КХ. – 1, Філосо. – 1)

17. 88.4
П86 Психологія діяльності організацій в умовах соціально-економічних змін (на матеріалі освітніх організацій) [Текст]: Монографія / За ред. Л.М. Карамушки. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 200 с. – 23,00
кільк.прим.: 2 (Філосо. – 1, КХ. – 1)

18. 88.37
С69 Соціально-психологічні чинники розуміння та інтерпретації особистого досвіду [Текст]: Монографія / за ред. Н.В. Чепелевої. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 256 с. – 28,00
кільк.прим.: 2 (КХ. – 1, Філосо. – 1)

19. 88.3
Ч44 Чепе, М. А.
Етнопсихологічний вимір цивілізаційного поступу [Текст]: Монографія / М. А. Чепе. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 104 с. – 12,00
кільк.прим.: 2 (КХ. – 1, Філосо. – 1)

20. 88.4
П86 Психологія діяльності організацій в умовах соціально-економічних змін (на матеріалі освітніх організацій) [Текст]: Монографія / За ред. Л.М. Карамушки. – К. : Педагогічна думка, 2008. – 200 с. – 23,00
кільк.прим.: 2 (Філосо. – 1, КХ. – 1)

(Продовження в наступному номері)

Інформація для наших користувачів!

У Науковій бібліотеці Прикарпатського національного університету імені В.Стефаника створено веб-сайт lib.ru.if.ua, на якому користувачі можуть почерпнути інформацію про роботу відділів бібліотеки, «Правила користування Науковою бібліотекою ПНУ», місцезнаходження та графік роботи абонементів і читальних залів. Для студентів та викладачів буде цікавим розділ «Нові надходження», де щоквартально подають списки нової літератури, які надійшли у фонди бібліотеки. Спільно з Центром інформаційних технологій університету розпочато роботу з підключення до сайту бібліотеки електронного каталогу, що в майбутньому забезпечить доступ до нього через мережу Інтернет віддалених користувачів.

ТРАДИЦІЙНІ ЗУСТРІЧІ

День відкритих дверей у нашому університеті

Вже не перший рік у стінах Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника відбувається День відкритих дверей. Такий собі невеликий екскурс абітурієнтів їхнім майбутнім студентським життям.

Це дійство розпочалося в актовій залі університету, де були присутні ректор, директори інститутів,

декани факультетів, викладачі, майбутні студенти та їхні батьки. Ректор університету, професор Богдан Остафійчук привітав усіх присутніх із сьогоднішнім святом, хоча й висловив свій жаль у зв'язку з тим, що зала не зовсім заповнена. Він поділився радістю здобутків університету за останній рік: «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника є одним з найбільших навчальних закладів у нашому регіоні та Україні. У ньому навчається біля 19 000 студентів, працює понад 500 викладачів. Наш університет славиться своїми традиціями, що беруть початок ще із заснування тогочасного Педагогічного інституту. Сьогодні пропонуємо 54 спеціальності за європейськими стандартами. Торік ми піднялися на 7 позицій серед навчальних закладів України і не збираємося на цьому зупинятися. Плануємо потрапити в п'ятірку кращих вишів

країни. В нас щорічно захищають близько 75 кандидатських та 6 докторських дисертацій. Є власний спортивний комплекс, стадіон, басейн, а цього року будемо величезний гуртожиток для студентів Інституту природничих наук та Інституту туризму. Невдовзі плануємо нову залу для концертів, проведення конференцій та інших заходів на 1000 місць. До нас постійно приїжджають відомі, авторитетні та цікаві люди: Дмитро Павличко, Володимир Литвин, Віталій Кличко та ін. Студенти раді таким зустрічам, це, безсумнівно, розширює їхній світогляд, інтереси. Дає стимул прагнути більшо-

го в житті, зважаючи на приклади відомих і успішних людей країни. Прикарпатський має свою церкву, в якій навчальний рік починаємо і закінчуємо молитвою. Укладено багато міжнародних угод з Варшав-

ським та Ягелонським університетами. Наші дипломи – міжнародного стандарту, їх визнають у багатьох країнах світу. Прикарпатський національний університет дає великі можливості для своїх студентів.

Далі ректор у жартівливій, невимушеній формі представив викладачів, професорів і деканів, конкретизуючи кожного, наголосив не тільки на їхніх професійних якостях, а й на особистих відмінностях.

Після доповіді Богдан Костянтинович передав слово проректору з навчальної роботи, професору Володимиру Чобанюку, який ознайомив майбутніх студентів та їхніх батьків зі вступними вимогами. Уточнив правила вступу, перелік документів, а також пільги, що надають деяким категоріям абітурієнтів.

Також виступив директор Інституту післядипломної освіти, доцент Зіновій Горішний. Детальніше розповів про курси, які проводять для абітурієнтів на базі Прикарпатського університету: «Цьогоріч започаткували дистанційну форму навчання довшівської підготовки, тобто за допомогою інтернету, що дає можливість підготуватися до тестування тим учням, які не можуть стаціонарно проходити курси в стінах університету».

Офіційна частина зустрічі підходила до логічного завершення, учні були задоволені, емоційно перешіптувалися з товаришами та батьками, обговорюючи почуте. Далі абітурієнти розійшлися по Інститутах, факультетах, де мали змогу більше ознайомитися зі специфікою майбутнього навчання, задати запитання викладачам і остаточно зробити вибір на користь тієї чи іншої спеціальності.

Можливо саме сьогодні ба-

гато хто із присутніх остаточно визначився зі своїм майбутнім фахом, бо саме наш заклад допоможе їм здійснити задумане. Надіємося, що їхні мрії збудуться.

Юлія Гомеляк

ЮВІЛЕЙНА «ФОРТУНА-2010»

Постійний ведучий рубрики «Спортивна мозаїка», автор проекту «Фортуна-2010», викладач кафедри фізичного виховання, відмінник освіти і науки України Михайло Семенюк

Святково прибрана актовна зала університету в черговий раз зустріла гостей і шанувальників спорту. Тут відбулася «Фортуна-2010», яка влітку запросила на своє свято нових номінантів у ролі чемпіонів, призерів спортивних баталій, кращих тренерів та викладачів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

2010 року спортсмени Прикарпатського національного університету 27 разів піднімалися на найвищі сходинки п'єдесталу пошани. До загальної університетської скарбниці вони поклали 10 золотих, 5 срібних та 10 бронзових медалей. Без перебільшення можна сказати, що ми маємо пишатися такими талантами, нашою студентською молоддю, яка гідно представляє нашу країну на світових та європейських спортивних аренах, упевнено піднімаючись на вершину Олімпу, примножуючи честь і славу університету, Прикарпаття і України. Сьогодні нагороджують номінантів «Фортуни-2010», які в доброму розумінні слова є «винуватцями» цього дійства. У номінації «Кращий спортсмен університету» почесні і символічні нагороди отримали майстри спорту України та міжнародного класу, чемпіони і призери України, Європи, світу Василь Боднарук, Ніна Ілемська, Микола Фодчук, Олексій Хомин, Ірина Харів, Христина Гунда, Тетяна Сліпченко, Світлана Іллюк, Руслан Савчук, Віталій Мерінов, Роман Кирста, Віра Бошко, Уляна Лютник, Віктор Матвійчук, Роман Несторко, Ірина Маркевич, Михайло Перегінець.

Протягом змагального сезону студентська молодь виборювала призові місця в ІХ Спартакіаді між збірними командами інститутів та факультетів 2009-2010 н.р.

Отже, в номінації «Кращі інститути та факультети університету» отримано такі нагороди:

- Юридичний інститут, переможець ІХ Спартакіади університету 2010 року. Спортсмени-юристи другий рік поспіль тріумфували в загальному заліку спартакіадних змагань (відповідальний за спортивно-масову роботу викладач кафедри фізичного виховання М. Семенюк);
 - Інститут туризму, друга турнірна позиція в командному заліку Спартакіади 2010 року (відповідальний за спортивно-масову роботу викладач кафедри фізичного виховання Д. Сарабай);
 - економічний факультет, здобув ІІІ призове місце Спартакіади 2010 року (відповідальний за спортивно-масову роботу викладач кафедри фізичного виховання Д. Досин).
- У номінації «Кращий спортивний організатор університету» почесною відзнакою нагороджено Мар'яну Аннюк, неодноразову переможницю загальноуніверситетських Спартакіад з волейболу, баскетболу і настільного тенісу, студентку ІІІ курсу Юридичного інституту. У номінації «Краща спортивна команда університету» представлена збірна жіно-

нер України з дзюдо, доцент кафедри спортивно-педагогічних дисциплін;

- Людмила Оклієвич – старший викладач кафедри фізичного виховання;
- Оксана Крижанівська – викладач кафедри фізичного виховання.

Для отримання символічної нагороди в номінації «Кращий спортсмен-викладач університету» запрошена майстер спорту України Міжнародного класу, чемпіонка Європи, учасниця чемпіонату світу (ІV місце) з пауерліфтингу Марія Чепіль. З великою повагою хочеться відзначити двох номінантів, які на сьогодні працюють у професійному спорті, передають набутий досвід своїм вихованцям, майбутнім педагогам. «Кращим тренером-ветераном року» став Омелян Куцук – один із ветеранів освітньої та тренерської ниви, заслужений тренер України зі спортивного орієнтування. У номінації «Гордість університету і Прикарпаття» нагороджений професор кафедри спортивно-педагогічних дисциплін Мирослав Ступар – єдиний дисциплінарний тренер з футболу ХХІІ літніх Олімпійських ігор у Москві (1980), матчі фінальної стадії чемпіонату світу в Іспанії (1982), а також понад 150 матчів чемпіонату колишнього Радянського Союзу серед команд Вищої ліги.

Організаційний комітет спортивно-мистецького свята «Фортуна-2010» представив до нагородження в номінації «За тисну співпрацю в розвитку спорту вищих досягнень» дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву, а саме: футбольний клуб «Прикарпаття» міста Івано-Франківськ і Ворохтянську спортивну школу з розвитку зимових видів спорту. Нагороду «Кращий меценат університету в розвитку фізичної культури і спорту» отримав Едуард Прошук – президент обласної Федерації з вільної боротьби. У церемонії вручення почесних і символічних нагород номінантам спортивно-мистецького свята «Фортуна-2010» взяли участь доктор фізико-математичних наук, професор, ректор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Богдан Остафійчук, декан факультету фізичного виховання і спорту, професор Микола Соя, завідувачі кафедр цього факультету, представники спортивних організацій міста.

Упродовж невеликого терміну святкування «Фортуни-2010» відповідна атмосфера в актовій залі під час вручення номінацій ні на мить не давала засумувати завдяки виконанню прекрасних танців і піснених творів заслуженими артистами України та вокальними колективами.

Хай буде ця мить для кожного мудрістю Софії, світлістю Любові, терпеливістю Надії, силою Віри і завжди близькою добрих помислів навколо щирих друзів!

До зустрічі на «Фортуні-2011»!

ча команда з волейболу «Університет», володарі бронзових нагород чемпіонату України серед команд вищого дивізіону. На святкову сцену запрошені номінанти «Фортуни-2010» у номінації «Кращий тренер-викладач університету». Їх професійно-педагогічна діяльність пов'язана з проведенням щоденних практичних занять з фізичного виховання зі студентською молоддю, яка навчається в інститутах та факультетах університету. Отже, володарями «Фортуни-2010» стали:

- Дмитро Пятничук – майстер спорту України, старший викладач кафедри спортивно-педагогічних дисциплін, тренер з легкої атлетики;
- Олександр Фотуйма – доцент, кандидат психологічних наук кафедри теорії та методики фізичної культури і спорту, тренер з легкої атлетики;
- Ігор Матійчук – майстер спорту України, заслужений тре-

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)

Коректор: **Любов Максимів**
Верстка і дизайн: **Микола Пікуляк**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук **Любомир Кліщ**

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції